

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzetta št. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose št. 7

Cena: Posamezna št. L. 25
Naročnina: Mesečno L. 110
Za inozemstvo: Mesečno L. 190
Poštno ček, račun: št. 24/12410

Leto VII. - Štev. 22

Gorica - 2. junija 1955 Trst

Izhaja vsak četrtek

Po razgovoru z vladnim komisarjem

Kot smo že poročali, je sprejel v torek 24. maja generalni vladni komisar za Tržaško predstavnike Zveznega odbora treh strokovnih organizacij naših šolnikov. Po sedmih mesecih, odkar je prevzela Italija v upravo to ozemlje, je to prvo srečanje naših šolnikov z najvišjim predstavnikom uprave.

O ČEM SO RAZPRAVLJALI

Iz okrožnice, ki jo imamo pred seboj, in iz uradnega obvestila Zveznega odbora sklepamo, da je končno vendar enkrat bilo dano zagotovilo, da bodo do prihodnjega šolskega leta vse naše šolske zadeve urejene, kot to zahtevajo zakoniti predpisi. Tako bo Ukaz št. 18 ZVU dobil ono dopolnilo, na katero že čakamo celih osem let. Z zakonito ureditvijo naših šol bodo urejena in rešena tudi vsa tista vprašanja, ki so v tesni zvezi z ureditvijo in so še vedno nerešena.

NASI DVOMI

Dasi je vladni komisar dal to zagotovilo, se pa vseeno čudimo, zakaj mora čakati na zakonsko ureditev iz Rima. Ali ni on najvišji organ na tem ozemlju? Zakoni, ki jih dela Rim, veljajo za Italijo. Če naj veljajo tudi za Tržaško, jih mora komisar izrečno raztegniti za to ozemlje. Ali bi ne bilo bolje, da se to pripravi in pozneje prizna tudi v Rimu, kot so to napravili za italijanski Glasbeni licej in tri strokovne tečaje, ki so jih izpopolnili v strokovne šole? Počasnost s katero dela Rim, še posebej sedaj med počitnicami, nam narekuje, da smo previdni, saj ni Rim pokazal dobre volje niti za Gorico, dasi tam čakajo že skoraj osem let. Dvoje dvomov imamo. Komisar je dal zagotovilo, da se pripravila zakonodaja v Rimu in da bo gotova do prihodnjega šolskega leta. In če ne bo, bo tako imel lep izgovor, da ni on kriv, ker je dal obljubo, ampak Rim, ki še ni nič napravil. Drugič pa se bojimo, da bo zakonodaja nepopolna, ker Rim ne pozna tržaških razmer in položaja. Ko pa bo zakonodaja končana in to s hibami, bo težko kar koli spreminjati.

KAJ SO DELALI DOSLEJ?

Sedem mesecev že sedi v Trstu vladni komisar s kopico raznih strokovnjakov, med drugimi tudi za šolske zadeve. Šolski strokovnjaki so ostali isti, kot so bili v zadnjih letih ZVU. Prav zato se opravičeno sprašujemo, kaj so delali preje in sedaj, da se za slovenske šole ni nič napravilo? Zakaj smo še vedno na mrtvi točki? Kje je krivda? Krivda je po našem na sedanjem šolskem skrbniku dr. Tavella in na ravnatelju za javno šolstvo prof. Fadda, ki sedi v Trstu že skoraj tri leta. Oba se za slovensko šolstvo niti ne zmenita, saj se niti ne trudita, da bi uredila ona vprašanja, ki so zgolj upravne značaja in v njuni kompetenci.

Poglejmo le zavarovanje. Vsak delodajalec mora po zakonu zavarovati svoje delavce in uradnike. Ali tvorita šolsko skrbništvo in ravnateljstvo za javno šolstvo v tem izjemo? Zakon tega ne navaja izrečno. Zakaj torej ni urejeno bolniško zavarovanje družinskih članov naših šolnikov? Kako so socialno zavarovani oni učitelji in profesorji, ki so v prejemkih izenačeni s stalnim osebjem italijanskih šol? Tega ne bo urejal Rim. To mora urediti Trst. In je dolžan po vesti storiti. Gospodar, ki ne zavaruje svojih službenikov, je kaznovan. Gospod Tavella

in Fadda pa se smejeta in čakata. Slovenski šolniki pa morajo medtem nositi težke stroške za bolniško oskrbo svojih družinskih članov.

IN POSEBNI STATUT?

Iz poročila vidimo, da se vladni komisar na Posebni statut londonskega sporazuma ne ozira. »TAKOJ«, ki stoji v sporazumu, traja že sedem mesecev. TAKOJ so prišle le čete in TAKOJ so popravili mejno črto. Ostali »TAKOJ« pa so arhivirani in zaprašeni. Zanima nas, kaj sodijo o tem ostali trije sopsodpisniki sporazuma. Ali je sklenjen sporazum le kos papirja, ki nikogar ne veže? Če je tako, potem na dan z jasno besedo tako v Rimu, Beogradu, Londonu in Washingtonu!

ZMAGA KONSERVATIVCEV

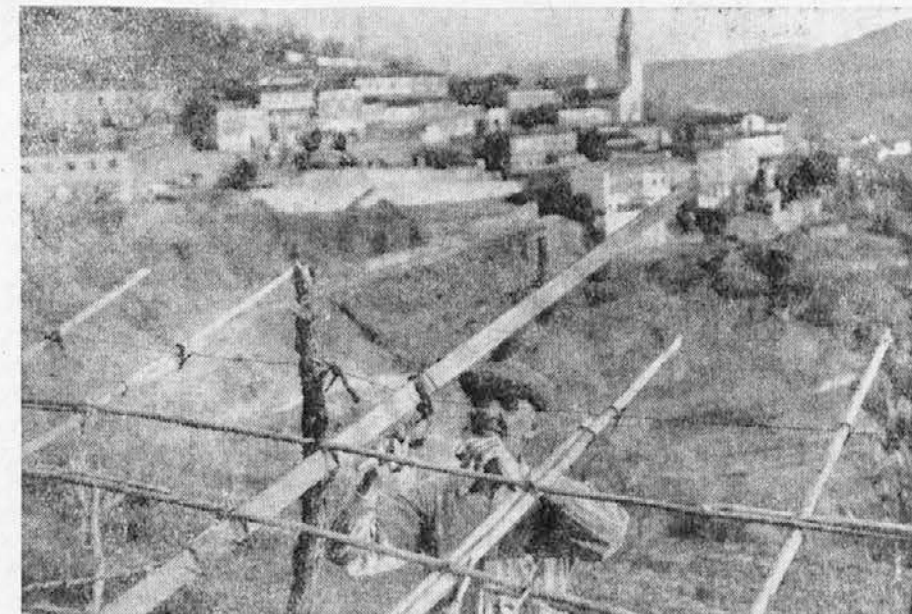
Pri državnozborskih volitvah preteklega tedna (26. majnika) so odnesli angleški konservativci lepo zmago: od 630 poslancev, ki jih šteje angleška spodnja zbornica, pripada 346 poslancev konservativni stranki. Laburistična stranka bo imela v novi zbornici 277 poslancev, medtem ko bo liberalna stranka zastopala pet poslancev. Ostala dva sedla so zasedle nekatere male stranke. Komunistična stranka je ostala tudi to pot brez vsakega poslanca. Angleški komunisti, ki imajo v sindikalnem življenju Anglije precej besede, so v politiki brez vsakega vpliva.

Podobno kot v Združenih državah sta tudi v Angliji dve stranki, konservativna in laburistična (delavska), ki se izmenjujeta v vodstvu države. Svoječasno je prihajala tudi liberalna stranka v poštev, zadnje čase pa je izgubila zaradi majhnega števila poslancev vsak vpliv.

Zmaga konservativne stranke je bila na splošno predvidena, mnogi so celo prerokovali, da bo imela v novi zbornici okoli 80 glasov večine; drugi pa so trdili, da bo zmaga za majhno večino in da tudi kaka presenečenja niso izključena. Prvi so se resnici precej približali, kajti konservativci bodo razpolagali v spodnji zbornici z 59 glasovi večine.

Za uspeh pri zadnjih volitvah se morajo konservativci zahvaliti raznim činiteljem gospodarske in politične narave. V političnem oziru je treba omeniti uspehe, ki sta jih dosegla Churchill in Eden z rešitvijo tržaškega vprašanja, z lanskim ženevskim sporazumom glede Indokine, z rešitvijo petrol. spora v Perziji ter z obnovitvijo diplom. odnošajev s to deželo. Tudi vključitev Anglije v Zapadnoevropsko zvezo, vpostavitve nemške suverenosti in podpis avstrijske državne pogodbe je treba smatrati za uspeh angleške politike. K vsemu temu je treba še dodati prizadevanje Churchilla in Edena, da bi prišlo kmalu do konference »štirih velikih« ter s tem do ureditve najbolj perečih vprašanj med komunističnim Vzhodom in svobodnim Zapadom. Vsi ti uspehi na političnem polju so prepričali angleške volivce, da je angleška zunanja politika v dobrih rokah in da ni nobenega razloga, da bi jo izročili kakim drugim osebam.

Pa tudi v gospodarskem pogledu so bile razmere za konservativno stranko izredno ugodne. Dežela si je pod vlado konservativne stranke vidno opomogla, življenjske prilike so se izboljšale, državni dohodki so se povečali, tako da je mogla država zmanjšati davke revnejšim slojem ter črtati kaka dva milijona davko-

MACKOVLJE — VASICA V MILJSKIH HRIBIH, SEDAJ TIK NA MEJI Z JUGOSLAVIJO. V MACKOVLJAH SO LJUDJE TRDNI IN ZDRAVI, VERSKO IN NARODNO

plačevalcev iz davčnih seznamov. Vse to so dejstva, ki so nedvomno vplivala na volivce ter pripomogla k zmagi konservativne stranke.

Nasprotno pa laburistična stranka ni imela adutov, ki bi jih bila lahko porabila zoper konservativce. V zunanji politiki se je strinjala na splošno z vladno politiko, a je imela v svoji sredi ljudi, ki so zaradi svojega filozofskega in marksističnega mišljenja vzbujali pri mnogih ljudeh nezaupanje do laburistične stranke. Poleg tega se zdi laburistična gospodarska politika mnogim pretirana. Kakor znano imajo laburisti posebno veselje do socializacije. Ko so bili pred štirimi leti na vladi,

so socializirali ali podpržavili celo vrsto raznih obratov, ki so jih konservativci vrnili zadnja leta zopet privatnemu kapitalu. Laburisti stremijo za tem, da bi kolikor mogoče izenačili premoženjske razlike med raznimi sloji; to je do neke meje po vsem svetu, a tudi v tem mora biti neka meja, ki je ne sme država prekoračiti, ako noče spremeniti človeške družbe v navadno vojašnico.

Našteli smo le nekaj dejstev, ki so utegnili vplivati na angleške volivce, da so se rajši odločili za konservativce kot za laburiste. Vendar moramo priznati, da je dobila laburistična stranka kljub svojim slabostim dovolj veliko število glasov ter da uživa še vedno zaupanje velikega dela angleškega ljudstva.

Sovjetsko-jugoslovanski razgovori se nadaljujejo

Danes teden, 26. majnika, ob 17. uri, je sovjetska delegacija pod predstvom Nikite Hruščeva pristala na zemunskem letališču.

Sovjetske goste je sprejel maršal Tito; v njegovem spremstvu so bili Kardelj, Moša Pijade, Ranković in zastopniki jugoslov. vojske.

Tito je stopil svojim gostom naproti, toda prekoračil je le polovico razdalje ter počakal na goste. Že v tem dejstvu so videli mnogi nekaj dokaz, da hoče ohraniti Tito med seboj in sovjetskimi gosti neko razdaljo ter poudariti s tem svojo popolno neodvisnost od Sovjetske zveze. Vendar je bilo snidenje med Titom in Hruščevom in ostalimi sovjetskimi zastopniki dovolj prišerno.

Po kratkem pozdravu je stopil Hruščev pred mikrofonski ter imel govor, ki je bil po splošnem mnenju neumestno. Hruščev je govoril v ruščini ter dejal med drugim:

»Nikoli ne bomo pozabili, da je pred starim in junaškim mestom Beogradom tekla skupna kri. Iskreno želimo, da bi odpravili in zbrisali razpor, ki je bil med nami, ter popravili storjene pogoške.«

Hruščev je nadaljeval: »Iskreno obžalujemo, kar se je zgodilo ter odvrčamo od sebe vse pogoške, ki so se pripetili v tej dobi. S svoje strani se sklicujemo na izizvalno delo, ki so ga vršili glede sovjetsko-jugoslovanskih odnosov razkrinkani ljudski sovražniki Berja, Abakumov in drugi. Sedaj smo proučili vse dokumente, na katerih so temeljile težke obtožbe in krivice glede jugoslovanskih voditeljev. Dejstva so nam dokazala, da so bili ti dokumenti potvorjeni od ljudskih sovražnikov in imperialističnih agentov,

katerim se je bilo posrečilo vrniti se v našo stranko.«

Hruščev je govoril skoro četrt ure ter večkrat omenjal sovjetsko komunistično stranko. Poudaril je tudi, da je njegova stranka na podlagi Leninovih nauk za enakopravnost, spoštovanje neodvisnosti in za nevmešavanje v zadeve drugih. Dejal je tudi, da je želja Jugoslavije, da bi ostala neodvisna napram Zapadu kakor tudi napram Vzhodu, popolnoma razumljiva ter da jo odobrava.

Kljub vsem tem lepim zagotovilom ni ta govor ne Tita ne ostalih jugoslovanskih oblastnikov prav nič zadovoljil. Jugoslovanski komunisti poznajo predobro ljudi, ki so zakrivil 1948. leta njihovo izključitev iz Kominforma, in zato se jim je to otročje prekladanje krivde na mrtvece zdelo kot neumestna šala. Pravijo, da je Tito pokazal svojo nevoljo s tem, da je zavrnil mikrofonski, ki so mu ga ponudili, da bi odgovoril Hruščevu, ter da se je brez besed podal s Hruščevom k čakajočim avtomobilom ter se odpeljal z gosti v Beograd.

Sestanek med sovjetskimi in jugoslovanskimi državniki se ni začel pod ugodnimi zvezdami. Že dejstvo, da je bil za predsednika sovjetske delegacije določen tajnik sovjetske komunistične stranke Hruščev in ne predsednik sovjetske vlade Bulganin, je dalo slutiti, da bi Sovjeti radi vpostavili stike med sovjetsko in jugoslovansko komunistično stranko ter obnovili nekdanje odnose med obema strankama. Toda vse kaže, da hočejo jugoslovanski komunisti ohraniti tudi glede svoje komunistične ideologije popolno ne-

JEZUSOVO SRCE

V mesecu juniju sta dva praznika, ki nam govorita o božjem Jezusovem Srcu. To sta praznik svetega Rešnjega Telesa — saj je sveta Eucharistija viden izraz njegove ljubezni — in praznik Srca Jezusovega. Sploh pa je ves mesec posvečen temu božjemu Srcu in nas Cerkev vabi, naj nepretrgoma trkamo na vrata tega Srca.

Sirjenje češčenja Srca Jezusovega je povezano s prikaznimi, ki jih je imela sv. Marjeta Alacoque. S tem pa ni rečeno, da to češčenje nima nobene prave dogmatične trdne podlage. Pa še kakšno!

1. Jezusovo telesno srce, ki je združeno z osebo božjega Sina, moramo po božje častiti. Tako nas češčenje Jezusovega srca popelje v skrivnosti same presvete božje Trojice.

2. S tem častimo Jezusovo neskončno ljubezen do Boga in do nas, božjo in človeško, ki se je na tem srcu posebno izražala. Ljubezen do Boga je bila gibalno njegovega bogatega notranjega življenja. Ljubezen do nas pa gibalno vsega, kar je za nas storil: božjega nauka in zgleda, trpljenja in odrešenja, ustanovitve Cerkev itd. Tako nas zopet češčenje Srca Jezusovega popelje v vse skrivnosti njegovega božjega in človeškega življenja.

A če bi bilo tudi naše srce s svojo ljubeznijo do Boga in do ljudi res gibalno vsega našega življenja! Skušajmo se torej v mesecu juniju obogatiti ob studencu Kristusove ljubezni, ki je sveta Eucharistija.

Ali vemo, čemu pobožnost prvih petkov v mesecu in desetih prvih petkov, apostolstvo molitve, posvečenje družin božjemu Srcu, apostolstvo moč in fantov itd.?

Včasih so bile vse te stvari bolj znane kot sedaj. Če jih ne poznamo, skušajmo jih spoznati in vpeljati v svoje versko življenje.

Mesec junij nam nudi dovolj prilike za poživitev češčenja Srca Jezusovega.

odvisnost od Moskve.

Da ni govor Hruščeva ugajal Titu, je razvidno tudi iz dejstva, da je beograjski tisk priobčil ta govor brez posebnega navdušenja. »Borba« je celo poudarila, da je jugoslovanska politika nasprotna kateri koli ideološki povezavi s kakim blokom. Zelo pomembno je tudi, da je dala jugoslovanska vlada razdeliti takoj drugi dan ciklostilizirano knjižico z naslovom: »O koeksistenci, politiki blokov in nevtalnosti«. V tej knjižici so navedeni izvlečki iz govorov, ki so jih imeli Tito in drugi jugoslovanski veljaki od septembra lanskega leta dalje in ki govorijo o stališču jugoslovanskih komunističnih voditeljev do vseh teh vprašanj.

Razgovori med sovjetsko in jugoslovansko delegacijo so se pričeli takoj drugi dan po prihodu sovjetske delegacije. Razgovori so se vršili v Domu kraljeve garde pod predstvom Hruščeva in Tita. V nedeljo so se odpeljali zborovalci z vlakom na Reko, nato z avtom v Pulj in od tam po morju na Brionske otoke, kjer so nadaljevali svoje razgovore.

Razgovori med obema delegacijama so se vršili v največji tajnosti, zato je treba vzeti vsako novico o teh razgovorih le s pridržki na znanje. Toliko se ve, da razgovori niso potekali preveč gladko. Kako se bodo zaključili ti razgovori in kake sode bodo obrodili, bomo izvedeli iz zaključnega poročila, ki ga bodo najbrže ta četrtek izdali. O tem poročilu bomo pa prihodnjič kaj povedali.

NAŠ TEDEN V CERKVI

5. junija, nedelja, presv. Trojice.
6. junija, ponedeljek: sv. Norbert.
7. junija, torek: sv. Robert.
8. junija, sredo: sv. Medard.
9. junija, četrtek: presv. Rešnje Telo, zapovedan praznik.
10. junija, petek: sv. Marjeta.
11. junija, sobota: sv. Barnaba.

SV. BARNABA (u. 62 po Kr.) ima veliko zaslug za razvoj Cerkve, ker je apostol Pavla vpeljal v misijonsko delo. Barnaba so apostoli določili za delo v Antiohiji, ki je bila takrat največje mesto Male Azije; po razkošju se je merila z Rimom. Kdor je čital knjigo Ben-Hur, si o mestu lahko napravi vsaj približno podobo. Barnaba je spoznal, da dela ne bo zmozel sam, zato si je iskal pomočnikov. Pavel je ta-

krat živel v svojem rojstnem mestu Tarz. Po njegovem spreobrnjenju mu apostoli vseeno niso nič kaj zaupali. Svetovali so mu, naj se umakne iz Jeruzalema v svoj rojstni kraj v Tarz. Barnaba se je v stiski spomnil nanj in ga pripeljal v Antiohijo. Odslej sta več let skupno delovala. Skupno sta tudi odšla na prvo daljše misijonsko potovanje, ki ju je vodilo na otok Ciper in po velikem delu Male Azije. Pri drugem misijonskem potovanju pa sta šla narazen. Barnaba je odpotoval z Markom na Ciper, Pavel pa proti severu skozi Sirijo in Cilicijo. O nadaljnjem Barnabovem delovanju nam sv. pismo ničesar ne poroča. Zanesti se moramo na stara izročila, ki pripovedujejo, da je na Cipru doživel pregonjanje. Umrl je v visoki starosti mučeniške smrti.

IZ SVETEGA EVANGELIJA

Eisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite vse narode: kršćite jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih spolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal; in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.«

PRESVETA TROJICA

Verska skrivnost o presv. Trojici nam kaže notranje življenje božje, je nedoumna verska resnica, razodeta od Boga, in je vzvišeno središče krščanske nauka.

Človek more s svojim razumom sicer priti do spoznanja, da je Bog, o notranjem božjem življenju pa ne more sam ničesar doumeti. Samo po božjem razodetju je mogel človek priti do verske resnice o treh božjih osebah: Bog je ena edina božja narava. Ta božja narava pa ni v eni osebi kakor na primer človek, ampak v treh osebah, in vsaka oseba je božja: Bog Oče, Bog Sin in Bog Sveti Duh.

To versko skrivnost verujemo kristjani z vsem srcem in popolno vdanostjo, saj je razodeta od Boga samega, ki je večna resnica. Z našim omejenim razumom je pa ne moremo obseči, ker vsebuje nedosežno bogastvo in neizmerno globino božjega življenja.

Ta nedoumna skrivnost se nam predstavlja tako: Bog Oče spoznava sebe najpopolneje, ima v sebi od vekomaj popolno podobo samega sebe, živo in obstoječo, in to je druga božja oseba, Bog Sin. Med Očetom in Sinom je od vekomaj čista in popolna ljubezen, enako živa in obsto-

ječa, in to je tretja božja oseba, Sveti Duh.

Bog Oče ne izhaja iz nobenega. Bog Sin je od vekomaj rojen od Očeta, Bog Sveti Duh izhaja skupno od Očeta in Sina in je Ljubezen med njima. Ta izhajanja v Bogu so tudi že božja oseba. Prvak med cerkvenimi učenci, Sv. Tomaž Akvinski, izraža to na kratko: Vse, karkoli je v Bogu, je Bog.

Nikoli se človeški razum ne more povzpeti do spoznanja, kako in zakaj je tako, ker bi moral biti sam neizmeren. Zato pa tudi ni opravičen, da to skrivnost zameta. Od časov prvih cerkvenih očetov pa do modernistov naše dobe so se vršile dolge razprave o tej skrivnosti, ki niso vselej bile točne in čestokrat naravnost zmotne. Cerkev je morala zato budno čuvati nad to versko resnico, pokazati na netočnost in krive vere o njej javno obsojati.

V tej skrivnosti se nam je hotel Bog, ki je Dobrota sama, vsaj nekoliko približati. Naše znanje o njem je s tem dragoceno obogatelo, to notranje bogastvo božje nas navdaja z večjim spoštovanjem in občudovanjem božjega veličastva, sveta Cerkev vrši svojo duhovniško službo v imenu te vzvišene skrivnosti. V imenu presv. Trojice smo bili krščeni, se nam odpustajo grehi, prejmemo blagoslove in posvetila. S počenjenjem treh božjih oseb sklepamo naše molitve. Ob koncu našega življenja nas priporoča sveta Cerkev: »Potuj, krščanska duša, s tega sveta v imenu Boga Očeta vse-mogočnega, ki te je ustvaril; v imenu Jezusa Kristusa, živega Boga, ki je zate trpel; v imenu Svetega Duha, ki te je posvetil... O Gospod, četudi je grešil, vendar tebe ni tajil, temveč je spoznaval Očeta, Sina in Svetega Duha.« V presveti Trojici bodi naš začetek in konec.

SVETI URH (ULRICH)

Mesto Aysburg se pripravlja, da bo v prvem tednu meseca julija z veliko slovesnostjo proslavilo tisočletnico, ko je mestni škof Ulrich leta 955 rešil mesto pred sovražniki. Zaradi svojega neumornega dela je ta svetnik zavel lepo mesto v zgodovini Nemčije in tamkajšnjega verskega življenja.

Zanimivo je, da je bil ta škof prvi, ki je bil slovesno proglašen za svetnika, in to leta 993 po papežu Ivanu XV. — dvajset let po smrti.

V tržaški škofiji je posvečena temu svetniku župna cerkev v Dolini.

CERKVENE RAZMERE V ARGENTINI

V Argentini imajo državni praznik 23. maja. Za to priliko je v stolnici v Buenos Airesu cerkvena slovesnost, katere so se udeležili vsako leto, od začetka tega stoletja, tudi državne oblasti z državnim poglavarjem. Letos se pa državni poglavar, general Peron, te slovesnosti ni udeležil.

Argentina je država, ki se je vedno smatrala za katoliško. Versko življenje pa ni bilo posebno cvetoče in obisk cerkva bolj slab. Odkar je pa vlada začela boj proti cerkvenim ustanovam, se je stanje glede verskega življenja zboljšalo. Kakor poročajo, so namreč katoliki začeli bolj zahajati v cerkev in so sploh postali bolj pogumni in odločni.

Ni še mogoče poznati pravega vzroka, zakaj je Peron zavel tako ostro stališče do Cerkve. Nekateri menijo, da zato, ker je postal pomemben član masonerije in ta sedaj od njega zahteva, naj izvede popolno ločitev Cerkve od države.

VERSKO DELOVANJE NA JAPONSKEM

Na Japonskem je sedaj 575 cerkva. Od teh ima 460 cerkva svojega lastnega stalnega duhovnika. V letu 1940 je bilo na Japonskem samo 250 cerkva.

Moških redov in kongregacij je 38, ženskih pa kar 70; od teh 12, ki so popolnoma japonske.

Vseh duhovnikov, bratov in sester, je 5.098. Duhovnikov 1283; med njimi je 260 Japoncev.

Misijonarji pripadajo 35 različnim narodom ali državam. Lepo so zastopani zlasti Kanadčani, Amerikanci, Nemci, Italijani, Francozi itd. Seveda ne manjkajo, kakor sploh nikjer, kjer gre za božjo čast, tudi Slovenci.

UNIO APOSTOLICA

Mednarodno duhovniško združenje »Unio apostolica« šteje sedaj 27.000 članov — svetnih duhovnikov.

CERKVENA GLASBA

V mesecu oktobru se je vrnil na Dunaju 2. mednarodni kongres za cerkveno glasbo. Ob koncu so izdali posebno poročilo, v katerem so izraženi različni načrti in želje za izboljšanje cerkvene glasbe. Poročilo predlaga v svoji drugi točki, naj bi posvetili več pozornosti študiju liturgije in petja Vzhodnih Cerkva. Predlaga pa tudi, naj upoštevajo tudi cerkveno glasbo zapadnih Slovanov.

EVHARISTIČNI KONGRESI

V Kanadi bodo imeli v prihodnjih mesecih tega leta kar pet evharističnih kongresov. Pri kongresu od 30. junija pa do 3. julija bo 40.000 otrok.

PO SVETU NAKROG

MAJSKI FESTIVAL V FIRENCAH. Na majskem festivalu v Firencah je baletna skupina beograjskega gledališča z velikim uspehom izvajala ples: Ohridska legenda ter Romeo in Julija. Kritika je z veliko pohvalo sprejela obe prireditvi. Balet Romeo in Julija smo lahko videli tudi na televiziji.

NEKDANJI NAJVEČJI BENEŠKI PRAZNIK. Do leta 1797 je bil na Kristusov vnebohod v Benetkah največji /mestni praznik. Imenovali so ga »asasa« (ascensione). Na ta dan so benški doživeli obnovili svojo poroko z morjem in v okviru te ceremonije so Benčani prirejali svoje sijajne procesije z okinčanimi gondolami po Velikem kanalu. Zabave so trajale več dni in privabile v benško mesto nešteto tujcev. Od vsega tega nekdanjega sijaja so ostali samo še sveti trije kralji, ki se ob udaru vsake ure prikažejo na pročelju doževe palače na trgu Sv. Marka, se poklonijo pred kipom Matere božje, nato spet izginejo za drugimi vrati. Vsako leto na praznik Kristusovega vnebohoda na tisoče Benčanov z otroško radostjo opazuje ta izraz spoštovanja in ljubezni sv. Treh kraljev do božje Matere. Vse, kar je posvetno, izgine, božje pa ostane.

MALI VLAK PREDSEDNIKA GRONCHIJA NA QUIRINALU. Predsednik vlade Gronchi se je iz svojega dosedanjega stanovanja preselil na Kvirinal. Tu je našla prostor tudi velika otroška železniška naprava, pred katero je Gronchi ob prostem času, ko ni bilo sej v parlamentu, tako rad obstal s svojima otrokoma in sam vodil vso zamotano napravo z neštetiimi tračnicami, predori in vlaki, signali in postajami. Upajmo, da bo tudi v novi službi, ki mu je bila poverjena, kot spretni strojevodja znal voditi novi državni vlak preko vseh ovir in nevarnosti.

RIMSKA AFERA VOJNIH POKOJININ

V Rimu so prišli na sled osebam, ki so na podoben način za visoke vsote izkoriščale prostora tudi velika otroška železniška naprava, pred katero je Gronchi ob prostem času, ko ni bilo sej v parlamentu, tako rad obstal s svojima otrokoma in sam vodil vso zamotano napravo z neštetiimi tračnicami, predori in vlaki, signali in postajami. Upajmo, da bo tudi v novi službi, ki mu je bila poverjena, kot spretni strojevodja znal voditi novi državni vlak preko vseh ovir in nevarnosti.

V ITALIJI SE PODIRAJO HIŠE. Dne 17. maja jutraj se je nenadoma do tal zrušila v Neaplju velika petnadstropna stavba, ki so jo komaj zgradili. Na streho so pred dnevi pritrili zastavo, kakor je v navadi, kadar streho pokrijejo. Trije de-

lavci so pri tej nesreči našli smrt pod ruševinami, med njimi tudi delovodja, medtem ko je inženir zbežal. Baje je spregledal, da je bila pod stavbo velika votlina, ki se je pod težo poslopja udrila.

Podobna nesreča se je zgodila v okolici Brescie, kjer se je posula hiša, ki je bila skoro že dograjena.

SVETOVNI CIRKUS »APOLLO« JE ZAPOSTOVNO PROPADEL. Italija ni prinesla sreče svetovno znanemu cirkusu »Apollon«. Cela vrsta raznih nezgod ga je privedla do popolnega poloma. Na svoji turneji po Italiji je cirkus imel nad sto milijonov deficit. Zverj ena za drugo poginjajo, ostale pa nimajo več moči, da bi se dvignile s svojih ležišč. Primanjkuje jim hrane. Igralci so že več mesecev brez plače in kljub temu, da je obupni položaj »Apollon« vzbudil čustva usmiljenja in solidarnosti in da so bile že darovane velike vsote predvsem od filmskih igralcev, si cirkus verjetno ne bo nikdar več opomogel. Sam sveti oče je poslal na lice mesta svojega zastopnika, ki mu bo potem poročal, in bo nato sv. oče pomagal nesrečnim ljudem in živim preko papeževe podporne akcije.

SIJAJNA ZMAGA JUGOSLOVANSKEGA NOGOMETNEGA MOSTVA V TURINU. »Zdelo se nam je nemogoče, da je to tisto italijansko mostvo, ki je premagalo na lastnem igrišču nemške igralce, prve na svetu,« je po igri izjavil Jugoslovane Morjanovič. Vukas je še dodal: »Italijansko mostvo ni bilo na višini situacije. Moje mnenje je, da je nogomet v Italiji zdrknil na poklicno dobro plačano delo, zato italijansko mostvo ne čuti kot mi navdušenje za mednarodne tekme.«

Turinsko igrišče ne prinaša več sreče italijanskim mostvom. Tudi v nedeljo je zmaga Jugoslavija s 4 proti 0. Ze takoj v začetku igre se je sreča obrnila in prid Jugoslovanom in ogromna množica gledalcev z njo. Italijanski igralci so priznali, da jih je občinstvo zapustilo in da so se nenadoma začutili osamljene in v nemoči proti izbornim jugoslovanskim igralcem. Na koncu igre so nekateri razočarani italijanski gledalci vrgli proti svojim igralcem nekaj steklenic, ki so ranile tri osebe.

Ob tej priliki je deset jugoslovanskih državljanov, ki so spremljali jugoslovansko nogometno mostvo v Turin, zaprosilo za politično zatočišče.

SMRT SLOVITEGA DIRKAČA. Na dirkališču v Monzi se je v četrtek 26. maja smrtno ponesrečil sloviti italijanski avtomobilski dirkač Alberto Ascari. Zaradi nepravilne uporabe zavor se je pri poizkusu vožnji njegov avto prevrnil, njega samega pa je sunek vrgel 10 m daleč, kjer je obležal s prebito lobanjo. Bil je na mestu mrtve. Njegova tragična smrt je žalostno odjeknila po vsem Italiji in po svetu, še posebno med avtomobilskimi dirkači. Njegovo truplo so prepeljali v Milan, kjer je bil v soboto veličasten pogreb.

Slovenščina je uradni jezik na Koroškem

Člen 7 avstrijske državne pogodbe do-loča:

1. Avstrijski državljani slovenske in hrvaške manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Stajerskem uživajo iste pravice pod istimi pogoji kakor vsi drugi avstrijski državljani vključno pravico do svojih lastnih organizacij, zborovanj in tiska v njihovem lastnem jeziku.

2. Imajo pravico do pouka v osnovnih šolah v slovenskem ali hrvaškem jeziku, in na sorazmerno število lastnih srednjih šol; v tej zvezi bodo proučeni šolski načrti in ustanovljen poseben oddelek šolske nadzorne oblasti za slovenske in hrvaške šole.

3. V upravnih in sodnih okrajih Koroške, Gradiščanske in Stajerske s slovenskim, hrvaškim ali mešanim prebivalstvom je slovenski ali hrvaški jezik dodatno k nemščini pripuščen kot uradni jezik. V teh okrajih so oznake in napisi topografske narave sestavljeni tako v slovenščini ali hrvaščini kot tudi v nemščini.

4. Avstrijski državljani slovenske ali hrvaške manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Stajerskem so udeleženi na kulturnih, upravnih in sodnih ustanovah v teh področjih pod istimi pogoji kakor ostali avstrijski državljani.

5. Delovanje organizacij, ki stremijo za tem, da se slovenskemu ali hrvaškemu prebivalstvu odvzamejo njihova svojstvenost in njihove manjšinske pravice, mora biti preprečeno.

Vrnili se je iz Rusije

Jezuit pater Peter Leoni se je dne 18. maja vrnil iz Rusije, kjer je živel od leta 1943. Od leta 1945 je živel kot kaznjence na prisilnem delu.

Iz Rima, kjer je študiral v zavodu »Russicum«, je šel leta 1943 v Odeso. Takrat je bilo v Odesi osem tisoč katolikanov. Skrbi teh vernikov se je posvetil. Dokler je trajala vojna, so sovjetske oblasti pustile precej svobode, a takoj po zaključku vojne so se začeli krizni in težave.

V aprilu 1945. so ga prijeli in ga 7 mesecev držali v preiskovalnem zaporu Lubjanka in ga nato spravili v Moskvo na prisilno delo pod obtožbo, da je »Vatikan-ski vohun«.

V taborišču so patra brez procesa obsodili na deset let prisilnega dela. V tem času se mu je približal mož, ki je izrazil željo, da bi rad pristopil v katoliško Cerkev. Pater ga je v dobri veri poučil in ga skrivaj krstil. Ta mož pa je bil vohun in je patra zatožil. Patra so zaradi tega obsodili pred vojaškim sodiščem na 25 let prisilnega dela, ki jih pa ni dokončal, ker so ga poslali domov.

V Rimu je 21. maja zbranim časnikarjem orisal življenje in trpljenje političnih kaznjencev v Rusiji.

Povedal je tudi sledeče. Leta 1953, ob priliki neredov v Berlinu, je prišlo v nekem taborišču do upora jetnikov. Vojski so odgovorili na upor s streljanjem. Ubilih je bilo 100 kaznjencev, ranjenih pa 200.

Po njegovem mnenju ni mogoče sožitje med Vzhodom in Zahodom. To priznavajo Rusi sami v časopisju in na zborovanjih.

APOLOGETSKI KOTIČEK

ČEMU OKLIČI PRED POROKO?

Zakon je sakrament, ki posveti zvezo med možem in ženo. Zakon je v bistvu pogodba med možem in ženo, s katero si medsebojno izročita pravico in tudi prejmeta dolžnosti glede dejanj, ki so lastna zakonem življenju. Cerkev je določila pogoje za sklepanje zakonske pogodbe. Preden se zakon sklene, mora vsak župnik ugotoviti, ali je med osebama, ki želita zakon skleniti, zakon sploh možen. Predvsem je treba ugotoviti, če ni že kdo izmed zaročencev poročen. Po manjših krajih je to kaj lahko ugotoviti, po večjih mestih pa ni tako lahko, ker nekateri pogosto menjujejo svoje bivalične. Vpoveč pride tudi, ali sta oba zaročenca katoličana, če nista v ožjem krvnem sorodstvu in še več drugih okoliščin.

Pri ugotavljanju teh okoliščin, ki lahko zakon preprečijo ali vsaj otežujejo, vabi Cerkev k sodelovanju tudi vernike. Zato župniki na mestnih cerkvenih vratih objavljajo imena tistih, ki se nameravajo poročiti. Po podeželskih cerkvah pa župniki tri nedelje zaporedoma prečitajo imena na prižnici. Tako je v Cerkvi zahteval tridentinski vesoljni cerkveni zbor in tako se vrši že 400 let.

Iz življenja Cerkve

EVHARISTIČNI KONGRES

Od 29. aprila pa do 6. maja v letu 1956 se bo vršil v mestu Lecce 15. italijanski evharistični kongres. Na praznik Vnebohoda se je začela enoletna priprava na ta 10. godek. Za to leto je sv. oče pripravil posebno molitev, ki naj bi jo italijanski verniki molili in s tem prosili Boga potrebne pomoči.

Za ta začetek je sv. oče na vnebohod podelil po radiu svoj apostolski blagoslov.

NOVI BLAŽENI

Na binkošti je bil slovesno proglašen blaženim Marcellin Champagnat. V popoldanskem urah je papež prišel v cerkev sv. Petra, da počasti novega blaženega.

Marcellin Champagnat je umrl junija leta 1840 in si je kot duhovnik zelo veliko prizadeval za vzpostavitev šol, ki so zaradi francoske revolucije veliko trpele. Ustanovil je poseben red šolskih bratov (Maristi).

IZ RUSKIH TABORIŠČ

Nedavno se je vrnil od prisilnega dela iz taborišča v Vorkuti Amerikane John Noble. Povedal je, da je v teh taboriščih vsaka slovesnost verskega značaja strogo kaznovana. Zlasti stikajo za sv. pismom. Navzlic temu skušajo verniki stalno izpolnjevati svoje verske dolžnosti. Številni litvanski duhovniki spovedujejo, delijo svete sakramente in darujejo svete maše na krajih, ki so manj sumljivi, večkrat med samim delom v rudnikih. Tako je Kristus prišel v katakombe tudi v Vorkuti.

ZA SVOBODO ŠOL

Medameriška zveza katoliških družinskih očetov je imela svoje zborovanje. ki se ga je udeležilo 500 predstavnikov. V tej zvezi je zastopanih 23 držav, med katerimi tudi Združene države in Kanada. Ob koncu zasedanja so poslali Združenim narodom spomenico, v kateri zahtevajo, naj UNESCO sodeluje za obrambo svobode pri vzgoji, ki je sedaj posebno ogrožena v Argentini.

OBTOŽBE BREZ PODLAGE

Mnogi argentinski katoliški zavodi so vložili tožbo zoper argentinskega ministra Armanda Mendesa San Martina, ker jih je dolžil po časopisih, da so poncevali državne podpore. Tožili ga bodo zaradi obrekovanja. Šolski nadzorniki, ki so izvedli preiskavo, priznavajo, da na verske šole z nizko državno podporo nudile največje učno zmogljivost, bodisi kar se tiče števila učnih ur, bodisi kar se tiče števila gojen-
cev.

KATOLICANI MORAJO BITI EDINI

Poziv k slogi med katoliki sta naslovlila na udeležence sestanka laičnega apostolata dunajski kardinal Innitzer in njegov pomožni škof Jachim. Kardinal je poudaril, da veliko Avstrijcev ne živi po veri. Škofje morajo zato delo svojih dušnopastirskih nalog zaupati laikom, a njihovo delo bo uspešno le, če bodo prečeli z duhom sloge, sodelovanja in medsebojnega dopolnjevanja.

To bi morali vedeti tudi pri nas vsi katoliki.

Vprašujete odgovarjamo

Št. 4. G. katehet nas je v šoli opozoril, da so nekatere knjige na indeksu, to je, da je njih branje prepovedano, in da jih zato noben katoličan ne sme brati brez cerkvenega dovoljenja. Meni se zdi to zelo starokopitno in nazadnjaško, posebno za sedanje čase, ko živimo v demokraciji, kjer vlada svoboda tiska. Zato bi rad vedel, čemu Cerkev to dela, saj si s tem odtuja razgledanega izobražena.

Pa brez zamere. Hvaležen bom za pojasnilo.

A. Z.

Na odkritosrčno vprašanje hočem dati odkritosrčen odgovor. Upamo, da s tem ustrežemo tudi in še komu drugemu.

Ko vas je g. katehet v šoli opozoril, da so nekatere knjige na indeksu, torej prepovedane, je s tem opravil veliko dolžnost, ker vas je opozoril na cerkveno prepoved, ki veže vse vernike; kajti branje na indeksu postavljenih knjig je prepovedano za vse vernike brez izjeme. Ta prepoved Cerkev veže pod smrtnim grehom. Še več, tudi imeti v posesti tako knjigo je že smrten greh.

Čemu pa Cerkev prepoveduje branje nekaterih knjig, vprašujete dalje. Odgovor je zelo preprost: Ker so po njenem mnenju nevarne za vero ali za moralno. Cerkev je Kristus ustanovil, da nadaljuje njegovo delo na zemlji. Cerkev mora torej ohraniti Kristusov nauk nepokvarjen. Ker ni pa človeške knjige mogle Kristusov nauk pokvariti, je umevno, da mora Cerkev vse storiti, da to prepreči. Ima torej pravico in tudi dolžnost, da svoje vernike varuje pred pogubnim vplivom škodljive literature. Zato pravi kan. 1384 § 1: »Cerkev ima pravico iz upravičenega razloga prepovedati knjige, pa naj jih je izdal kdor koli.«

Če to Cerkev dela, ni nazadnjaška in ne krši pravice svobodnega raziskovanja in svobode mišljenja, saj preganjanje le zmota v verskih in moralnih rečeh. Pregarjanje zmota, ki ogroža vero in pravno življenje kristjanov, pa ni mračnjaštvo, temveč bogoljubno delo, ki nadvse koristi k pravemu napredku človeštva.

Če pa kdo nujno potrebuje iz študijskih ali drugih razlogov, da bere od Cerkev obsojene knjige, ima vedno možnost zateči se k svojemu škofu, ki mu bo po svoji uvidevnosti ustregel ter mu dal potrebno dovoljenje. Zato, če kateri »izobražene« Cerkev zameri prepoved knjig, pomeni, da ni razgledan, saj ne razume zvanja Cerkev v svetu, še manj pa je tak izobraženec dober katoličan.

*

Štev. 5. Po raznih knjigah in časopisih sem videla napisano besedo Sv. Duh na razne načine: eni pišejo sveti Duh, drugi Sveti Duh, tretji svet Duh, četrti Sveti, duh. Kako je prav po slovenskem pravopisu? Sem na slovenskem učiteljskem in bi rada vedela za točen pravopis tega imena.

O. S.

Slovenski Pravopis pravi, da pri imenih za veroslovna in posebljena bitja prava lastna imena posameznih bitij pišemo z veliko začetnico, občna imena, ki zaznamujejo le vrsto bitij, pišemo z malo začetnico. Pri imenu »Sveti Duh« nekateri pojmujejo besedo »Duh« kot pravo lastno ime ter jo pišejo z veliko začetnico, »sveti« pa kot pridevnik pišejo z malo. Vendar se nam tako pojmovanje ne zdi pravilno, kajti »sveti« pri tretji osebi ni navaden pridevnik, kot n. pr. »sveti« Peter, temveč

F. BARCATA: V deželi Škipetarjev

Večkrat se je dogodilo, da so se zbrali mladi pastirji, spravili vso živino skupaj in se potem skupno igrali. Mene so vedno izločili iz svoje družbe. Smejali so se mi, da sem cigan, ciganski sin, izogibali so se me kot kuge. Tako sem vedno ostal sam in gledal od daleč njihove igre. Potrpel sem, a v srcu mi je gorela jeza proti njim in vsem drugim, ki me niso marali. Tako se mi je zagrenilo življenje. Na ta način mi je žalostno prešla mladost. Potem me je zadela najhujša nesreča — umrla mi je mati — ostal sem sam na svetu! — Factus sum sicut passer solitarius in tecto! (Kakor osamljen vrabec na strehi sem ostal).

Kasneje me je stric vzel k sebi in me napravil za duhovnika.

Vidiš, o presvetli oče! Jaz sem nevreden človek, nisem učen kakor ti in drugi, ki so napravili visoke šole; manjkajo mi sredstva, da bi si pridobil veljavno med ljudstvom, kar morem, delam z vso močjo, da veepim otrokom v srec ljubezen, ki je meni manjkala. Zbiram otroke okoli se-

je bistvena oznaka Duha božjega, ki je posvečevalec. Zato mislimo, da moramo pisati z veliko začetnico »Sveti« in »Duh«, torej Sveti Duh in ne drugače.

*

Št. 6. Slišal sem, da se pripravlja verski list, ki bo izhajal dvakrat na mesec in se bo imenoval »Svetogorska Kraljica«. Ali bi mi mogli dati kako pojasnilo, ker bi se za stvar prav rad zavzel in pri stvari pomagal, če bo prava?

Tržaški duhovnik

Danes vam ne moremo dati točnega odgovora. Obrnili smo se na enega naših tržaških sotrudnikov in upamo, da vam bomo mogli odgovoriti v prihodnji številki.

NA OBISKU pri naših naročnikih

Moja pot je šla naprej. Pri drugi hiši. Po dvorišču so se podili mladi pujski. Kar lepi so se mi zdeli. Kup otrok se je podilo za njimi. Zdelana, še mlada ženska je stala na pragu. Poznalo se je, da tu ni bogastvo doma.

»Katoliški glas? O, prav radi ga čitamo. Ko se vrne moj mož zvečer z dela, ga vedno vzame v roke, tako ga ob večerih vsega prečita. Tudi jaz ga pogledam, seveda politike ne berem. Je pa toliko drugih lepih stvari notri.«

Domača hči je vzela vrče, da pojde po vodo.

»Če hočete, greva skupaj.« sem se povabila, »moram se vrniti, sicer bom pozna.«

Gospodinja me je prijazno pozdravila, razkuštrane glavičke otrok so me radovedno opazovale izza vogla.

»Danes sem doma, ker je stavka v tovarni.« mi je povedala deklica. Še otrok se mi je zdel, pa že dela v tovarni.

»Kaj hočete, gospodična, doma ni zaslužka, revni smo, družina je velika.«

»Daleč imate za po vodo.« sem ji rekla.

»O, sedaj ni nič, pozimi je huda, ko tu strahovito burja brije,« se mi je nasmehnila in že je zarožljala veriga pri vodnjaku. Sonce se je že blizalo zatonu, dneva vročina je prešla v prijeten hlad. Nazaj grede sem obiskala še par družin. Skoro povsod ista slika. Trpljenje in delo do izgaranja, zaslužka pa tako malo. Češnje zorijo le enkrat na leto.

KULTURA

Koroški večer v Gorici

Zadnje dni maja so imeli Korošci svoj majski izlet po Primorskem. Obiskali so tudi Gorico in nam zvečer 30. maja priredili prelep zabavni večer.

Izbrali so si izredno lep in pester program s svojo koroško religiozno, narodno in umetniško pesmijo; podali so vrsto pesmi Milke Hartmanove ter pokazali svoj veder in vesel značaj v narodni folklori ob zvokih harmonike.

Poslušalci so presrečno poslušali brezhibno izvajanje vseh točk programa ter nagradili pevce, igralce in recitatorje z burnimi ovacijami.

Iz srea moramo biti hvaležni organizatorjem, ki so nam pripravili tako lep večer. Preč. g. V. Zaleteč, zelo agilen tajnik Koroške katoliške prosvete, je znal

Mrak se je že spuščal na vas, ko sem se ustavila pri zadnji družini. »Zadaj na vrtu nekaj dela.« so mi povedali, ko sem vprašala po gospodinji.

Črno oblečena, še mlada ženska je kopalna na vrtu. Zraven nje dve ljubki plavalici deklici.

»Moj mož je bil naročen na časopis, ah, kako rad ga je vedno prebiral; do zadnjega je upal, da bo ozdravel, pa Bog je hotel drugače.« mi je potožila mlada vdova in si otla solze iz oči. »Vi ne veste, kako je bil dober, kako skrbna.« Starejša deklica, morda šest, sedemletna, se je pritisnila k mami in jo gledala z velikimi bolestnimi očmi. Milajša se je brezskrbno igrala z rožicami, premajhna še, da bi razumela mamino bolest. Vse mi je razodela uboga žena. V tem je zazvonilo večerni ave.

»Prekrižaj se, Milica, pa s to pravo roko.« je poklicala najmlajšo. Skupaj smo zmolili angelovo češčenje in še očenaš za duše v vseh.

»Da, to je moja še edina tolažba.« mi je potrdila, da se bomo vsi zopet videli v nebesih, saj je moj mož tako lepo umrl, vi ne veste, v koliko tolažbo mi je tudi to. Pa še nekaj vas prosim, gospodična, da bi mi časopisa ne ustavili. Tako rada ga berem. Ne morem ga še plačati, dokler vsega ne uredim; zelo vam bom hvaležna.«

Polna bridko lepih vtisov sem hitela proti Gorici in razmišljala o trpki usodi naših ljudi, o njihovem delu in njihovem trpljenju, o njihovi močni veri, ki izhaja iz upanja, ki po vsaki preizkušnji na novo zazivi, kakor češnje cvet, ki se leto za leto znova odpre, da obrodí zlahten sad v tolažbo in veselje velikim in malim.

Trpko je življenje naših ljudi, a še bolj trpko postaja, ker je toliko krivih prerokov, ki se borijo za njih duše. Od komunističnega »Dela« in »Unitas«, preko raznih titovskih glasil, pa preko vsakovrstnih italijanskih ilustriranih tednikov in revij je res dolga vrsta kvarnih glasnikov, ki se potegujejo za naklonjenost slovenskih ljudi. Zadnje leto je v njih vrsto stopil tudi »Novi list«, ki se sicer dela silno nedolžnega, a vendar ruši enoten odpor slovenskih katoličanov zoper pogubno poplavo komunističnega brezbožnega časopisa. Katoliški glas je v boju s tolikimi nasprotniki večkrat brez moči, a še večkrat zmagovalo kljubuje vsem svojim nasprotnikom in utrjuje v srehi naših ljudi ljubezen do katoliške vere in do slovenskega ljudstva. Zato ima kljub vsemu toliko vestnih naročnikov.

posrečeno spraviti na noge tako lepo število koroških ljudi. Bili so to v večini Selani, ki znajo vedno najti toliko dragocenega časa za kulturno delovanje, ki je vedno in povsod združeno z velikimi žrtvami in ki jih zmora doprinesiti samo še močna ljubezen do svojega naroda in čut odgovornosti za njegov obstoj. Selani so lahko srečni, da imajo v svoji sredi vzornega in agilnega kaplana, ki živi z njimi kot brat med brati in z njimi neumorno dela. Skladatelj č. g. A. Mihelič, ki je pripravil zbor iz Sel, je dosegel zavidljivo in občuteno podajanje narodnih in umetnih pesmi, ki smo jih ta večer poslušali. Umirjena roka dirigentova je spretno izvajala iz selanskega mešanega in moškega zbora vso lepoto naše pesmi, da nas je

minu in se hitreje razširijo, kakor pa same suhe besede. Tudi jaz si bom prepisal te pesmi in naučil otroke moje župnije. Toda povej mi, kako ti je mogoče zbrati otroke v župnišču. Niso starši nasprotovali?»

»To je bilo zame lahko delo. — moja župnija živi od živinoreje, zato potrebuje dosti majhnih pastirjev. Cerkev v Bulgerju ima kot edino premoženje kos hriba in dva velika travnika. Napravil sem z ljudmi sporazum: Ne smejo pošiljati otrok drugam ko samo k meni. Živina se bo pasla na moji lastnini, otroci pa pridejo v cerkev k nauku. Ker pa cerkevna zemlja ne zadostuje za živino cele vasi, sem jo razdelil v več oddelkov, da dam na ta način vsem otrokom priložnost se učiti. Tako gredo otroci past tudi drugam, kadar pa pridejo sem, je zanje velik praznik.«

»Pa ti — sem vprašal — nimaš nobenega konja za dolge poti, ki jih moraš napraviti, nimaš krave, ovce, koz za domačo potrebo, mleko, maslo, sir?»

Zasmejal se je in odgovoril:

»Tudi jaz sem enkrat smatral vse te stvari kot neobhodno potrebne; imel sem dobrega konja in zadosti živine, a sem vse prodal. Naučil sem se živeti tudi brez

kar zadivila. Takih vrlih dirigentov se hoče našim pevcem, ker so muzikalično zelo nadarjeni in te znajo poslušati in ti dati vse, kar od njih zahtevaš. Vse čestitke g. prof. A. Miheliču. Njemu gre še posebna pohvala, ker tako velikodušno dela na tem polju in pri vzgoji novih kadrov koroških organistov.

Druga lepo mladostno vesela skupina, ki se je predstavila na odru, so bile mladenke Zveze absolventk gospodinjske šole. Stale so na odru kot čar nove vesele pomladi! Iz njih je sijal počat nenklonljivega življenja našega naroda; iz njihovih recitacij in pesmi je žuborel vir slovenske besede, ki ne more usahneti; v njihovem gracioznem rajanju si bral izraz vselega nepokvarjenega deklisklega lika, ki bo v bodočnosti prinesel pravo življenje v slovensko družino.

Srce in duša teh mladenk je č. s. Gonzaga. Res nismo nje videli na odru, ker je preveč ponižna. A ogledalo in slika njene neumorne, modrega, izkušnega vodstva so bile dovolj jasne priče gojenke same. Zato moramo iz srca čestitati vrli vzgojiteljici in njenim sotrudnikom ter preč. g. dirigentu A. Miheliču, da so nam predstavili take mladenke, od katerih smemo pričakovati vse dobro v verskem, narodnem in družinskem življenju.

Milka Hartmanova! To ime Koroške pesnice je bilo častno zastopano na tem večeru. Njene pesmi, njene posrečene melodije, njena šaloigra: vse to je dalo velik in bogat izraz njenega kulturnega dela za svoj ljubljani narod. Kar je Ljubka Sorli za Gorisko, to je Milka Hartmanova za Koroško. Korošci so lahko ponosni, da imajo v sredi svojih književnikov tudi pesnico Milko Hartmanovo. Gotovo je, da narod, ki ima še v svojem očrtni take pesničke in klicarje slovenske besede, take pobornike za podvig in vzpon svojega naroda, ne more izumreti. Pesnik! To je svečeno svojemu narodu. Njegova beseda drami preteklost, čisti in zdravi sedanost, žari in sveti v bodočnost svojemu narodu.

Vedno bolj uvidevamo, kako so potrebni taki medsebojni stiki, da se še globlje spoznamo in okrepimo srčne vezi, kot je to v pozdravnem govoru lepo prikazal in poudaril predsednik S.K.P.D. v Gorici.

Naj bi nas zapustili protikomunistični bralci, bi »Katoliški glas« prav gotovo ne izhajal.

Kar zadeva protikomunistične žrtve, je to naša stvar. Vi proslavljate svoje žrtve, mi pa svoje. Izvali ste vi, komunisti. Borili ste se predvsem proti domačemu idejnemu nasprotniku in ne proti okupatorju. Od slednjega sta celo dobivali podporo. Le prebirajte svoja poročila, v katerih se sami hvalite, kako dobre zveze ste imeli z vsemi okupatorji. Mi se s tem ne moremo hvaliti, mi se na ta način nismo prodajali. Borili smo se za zmago dobrega, za slovenstvo. Vsa naša krivda je v tem, da smo se borili zato, da ne bi nad slovensko zemljo zavladal komunizem. Zato nas danes naši bralci podpirajo, ker v »Katoliškem glasu« pišemo resnico.

KAJ PRAVI „DELO“?

Kominformistično »Delo« se je obregnilo ob »Katoliški glas« zaradi našega protikomunističnega zadržanja. Pravi, da bi bržkone »Katoliškemu glasu« in »Demokraciji« usahnili vsi viri, ki ju vzdržujejo, če bi od tega stališča odstopili. Da, tako je. Prav imate. Če bi nas zapustili protikomunistični bralci, bi »Katoliški glas« prav gotovo ne izhajal.

Kar zadeva protikomunistične žrtve, je to naša stvar. Vi proslavljate svoje žrtve, mi pa svoje. Izvali ste vi, komunisti. Borili ste se predvsem proti domačemu idejnemu nasprotniku in ne proti okupatorju. Od slednjega sta celo dobivali podporo. Le prebirajte svoja poročila, v katerih se sami hvalite, kako dobre zveze ste imeli z vsemi okupatorji. Mi se s tem ne moremo hvaliti, mi se na ta način nismo prodajali. Borili smo se za zmago dobrega, za slovenstvo. Vsa naša krivda je v tem, da smo se borili zato, da ne bi nad slovensko zemljo zavladal komunizem. Zato nas danes naši bralci podpirajo, ker v »Katoliškem glasu« pišemo resnico.

mleka, brez masla, brez sira: — Ne delajte si skrbí, rekoče: kaj bomo jedli. Zdaj grem vedno peš, kar mi je še bolj pogodu; tudi bolj zdravo je in nimam strahu, da bi se preveč odebilil!»

Njegove besede so me globoko ganile; ta starček, vaje življenja, me je pustil daleč zadaj z vsem mojim znanjem, pridobljenim v visokih šolah. Zdel sem se samemu sebi majhen, zelo majhen zraven njega. Od tistega dne sem začel razumevati albanski narod, ta dobri in plemeniti narod; oči so se mi odprle, spoznal sem svoje pogoške, napake in slabosti. Spoznal sem tudi, zakaj je tukaj praznovrje tako globoko vkoreninjeno.

*

Do tukaj je oče Anastazij pripovedoval svojo dolgo zgodbo na svoj navaden način, mirno in polagoma: besede so mu pribajale iz ust kakor bi čital iz knjige. Med pripovedovanjem je pokadil eno za drugo kakih deset cigaret. V presledkih je tudi segel po kozarcu z vinom.

Potem je pa pustil kozarec, spravil cigareto v tobaničico ter gledal očetu Mavriciju dolgo časa v oči, kakor da bi hotel izvedeti iz njih vse skrivnosti srca. Nato

OBVESTILA

VRTNICE dobite v Trstu pri Fortunatu. Pohitite, kateri jih želite še dobiti!

PRIJATELJI APOSTOLSTVA MOLITVE vabljeni v Barbaš 19. junija, kjer bo skupno sveto obhajilo in maša. Kosilo v St. Petru. Blagoslov pri sv. Antonu v Gemoni. Na povratku si ogledamo jezero Cavazzo. Vpisovanje pri fotografu Kleindienstu.

V BRDIH so jugoslovanske oblasti začele s škropljenjem zoper češnjevno muho. To se vrši s strupi, ki so nevarni za čebele. Škropljenje bo trajalo do 6. junija. Zato naj čebelarji pazijo, da njih čebelice ne pridejo v nesrečo.

NA PRAZNIK SV. RESNJEGA TELESA bo v Gorici procesija popoldne ob 5h. Šla bo po mestnih ulicah kot običajno.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNE NIZJE TRGOVSKIH STROKOVNE ŠOLE V TRSTU sporoča, da se bodo vršili pismeni, praktični in grafični izpiti za nižji izpit v poletnem roku 1955 v naslednjih dneh: v soboto 4. junija 1955 slovenščina, v ponedeljek 6. junija knjigovodstvo in trgovsko računstvo, v torek 7. junija trgovstvo — praktične vaje, v sredo 8. junija matematika, v petek 10. junija stenografija, v soboto 11. junija italijanščina, v ponedeljek 13. junija strojepis.

Pričetek pismenih nalog dnevno ob 8.30.

ROMANJE OTROK NA BARBANO. Za naše solarje prirejamo tržaški kateheti skupno romanje na Barbano. Vršilo se bo v četrtek dne 16. junija. Vabimo starše dobrih in pridnih otrok, naj jim dovolijo to skupno veselje.

Sporod je tak: v četrtek 16. junija ob 7.30 odhoda iz Trsta in dežele z avtobusi. Na Barbani služba božja, skupno kosilo in nato vesel odmor do blagoslova. Ogledamo si tudi Oglej. V Trst se vrnemo okrog sedmih zvečer.

Vsak otrok naj se vpiše do 10. junija pri svojem g. katehetu. Po tem dnevu je vpisovanje zaključeno. Stroški za vožnjo: 400 lir (vožnja z ladjo do Barbane plača vsak sam v Gradežu).

Pridni in ubogljivi otroci, vabljeni na skupno veselo romanje k Mariji na Barbano!

V GORIŠKI OKOLICI 70-90 m nad morjem sta na prodaj dve posesti s hišo ali brez nje. Prvo posestvo okrog 20 njiv, drugo okrog 10 njiv različne zemlje. Naslov v upravi lista.

NOVO OBZIDJE V JERUZALEMU. Pet obzidij je branilo Jeruzalem v teku njegovega tisočletnega življenja proti zunanjim napadalcem. Šesto utrjeno obzidje, ki je sedaj v gradnji, bo branilo Jeruzalem pred njim samim. Nova utrdba v resnici razdeli mesto na dva dela: stari del, ki je pod arabskim nadzorstvom in novi del, ki je pod oblastjo nedavno ustanovljene države Izrael. Novo obzidje je napravljeno iz železobetona in se razteza do doline Jozafat severno od Jeruzalema.

DAROV ZA MARIJANIŠČE: Družbenka iz Rojana daruje 500 lir.

ZA SLOVENSKO SIROTIŠČE: N. N. — potom č. msgr. KJACICA — 50.000; N. N. Gorica 1000 lir. Naj Vsemogočni vsem tiščero povrne s milostjo in blagoslovom!

Poslušajte versko uro na radiu Trst A vsako nedeljo ob 11,30!

je začel zopet govoriti z nenavadno močnim glasom in tako resno, da je mladi redovnik takoj uganil, da ima oče Anastazij nekaj prav znega povedati.

»Si že kdaj pomislil, da je hudič, ki stanuje v srcu vsakega človeka, tudi v tvojem? — Ti se čudiš in maješ z glavo! — To ni noben odgovor, — gotovo si si vtepel v glavo, da te drugi ne razumejo! O, moj dečko! Poslušaj me pazljivo, odpri srce, napravi prostor resnici; in ko si dobro razumel, si vtisni v možgane in ne pozabi nikoli več! Ti si mlad, si komaj v začetku življenja, poln ognjevitosti in nadušenja, poslušaj, kaj ti govori človek, ki je z eno nogo že v grobu. Zatorej me poslušaj.

Govori ti izkušnja, ki sem si jo pridobil v bojih življenja, v potrebah in trpljenju, v občevanju z dobrimi in slabimi. Večkrat sem kaj pogrešil in se kesal, — da se ne boš kesal tudi ti — poslušaj moje besede! — Toda kakšno vrednost imajo besede, najboljše in najbolj učene, kaj premorejo najlepše in najbolj pametni nasveti? Nič! V življenju vsakega človeka pride ura, ko pozabi na vse: besede, opomine, svarila, šole, vzgojo, domovino, in celo na verske resnice — in, če ni Boga, ki drži svojo ro-

STRŽAŠKEGA

SKUPNO ROMANJE NA KOROŠKO

V SOBOTO, NEDELJO, PONEDELJEK, 30., 31. JULIJA IN 1. AVG.

Tržaški in goriški duhovniki prirejamo letos skupno romanje, ki bo obenem prijazen izlet in vesel obisk pri naših bratih Korošcih. Glavna točka naše poti je Gospa Sveta in pod svetiščem ležeče Gospo-svetsko polje z vojvodskim prestolom. Poleg Celovca bomo obiskali Podjuno, Rož, Vrbsko, Osojsko jezero in po možnosti znani hrib Kanzel. V Šmihelu v Podjuni bomo imeli veliko prireditev, pri kateri bodo sodelovali tudi koroški domačini. Romanje je skupno in se torej lahko prijavi vsak, ki ima italijansko državljanstvo ali svoj osebni potni list. Navodila so sledeča:

SPORED: V soboto 30. avgusta ob 13. uri odhod iz Trsta izpred vsake župne cerkve. Eno uro pozneje iz Gorice. Vozimo se z udobnimi avtobusi; sredinskih sedežev za tako dolgo vožnjo ne bo; ob osmih zvečer v Celovcu večerja, počitek; v nedeljo dopoldne služba božja pri Gospe Sveti, kosilo v Celovcu, popoldne izlet v Podjuno v Šmihel, kjer bo po blagoslovu kulturna prireditev; sledi večerja in počitek v Celovcu. V ponedeljek dopoldne obisk Vrbskega jezera, na Kanzel, kosilo v Beljaku in nato proti Trstu, kamor pridemo pozno ponoči. Točen spored bodo udeleženci dobili na dom nekaj dni pred odhodom.

VPISOVANJE: Čas za vpisovanje je samo od 15. do 25. junija, ko se vpisovanje brezpogojno zaključuje in po tem roku naj nobeden ne prosi. Odhod v drugo državo z velikim romanjem je resna in odgovorna zadeva, zato naj se navodila točno upoštevajo! Kdor se bo vpisal, a se romanja ne bo mogel udeležiti, dobi nazaj ves denar, če se odpove do 15. julija; odbijejo se samo stroški za potni list. Kdor se odpove pozneje, oziroma se romanja ne udeleži, dobi nazaj denar za prehrano in prenočišče.

STROŠKI romanja znašajo za vsakega 5.200 lir. S tem je plačana celotna prehrana, vožnja, prenočišče in skupni potni list. (Vožnja po jezerih, na Kanzel in pijača ni všteta). Denar izročijo duhovniku, pri katerem se prijavi. Prijavi se pri svojem domačem duhovniku. Prinesi s seboj osebno izkaznico. Posameznik lahko prijavi več oseb. Avstrijski denar naj si poskrbi vsak sam v Trstu. Kdor bo v zadevi potnega lista klican na CIT ali UTAT, naj vse naredi, kakor mu naročijo. V zadevah potovanja se obračajte v Trstu na g. kaplana Jakomina v Škedenju (tel. 51-692), na deželi pa na gospode v Dolini in Riemannih. Razna navodila bodo sproti objavljena v »Kat. glasuc«.

Tega romanja se morejo udeležiti tudi Goričani pod istimi pogoji. Natančnejša navodila za Goričane objavimo prihodnjici.

Tržačani! To je naše šesto skupno veliko romanje. Pridružite se z veseljem kakor že večkrat. Odločite se takoj, pravočasno se vpišite in nato na veselo pot na zeleno Koroško, k žibelki naše vere in naše svobode! Vabimo vse Slovence dobre volje, vedno zveste Bogu in domovini!

Iz Rojana

Letos posega smrt zelo pogosto v naše vrste. V četrtek 26. maja je po nekaj dneh trpljenja mirno zaspala gospa Angela Piščanc. Dočakala je skoraj 83 let. Zanjjo lahko trdimo, da je bila smotna žena, ki jo hvali sv. pismo. Ko se ji mož ni vrnil

iz prve svetovne vojne, se je vsa posvetila številni družini. Niti v največjih težavah ni omagala. Zajemala je moč iz svoje trdne vere. Prav ta vera jo je krepila do kraja življenja. Bog ji bo gotovo blag sodnik. Družini izrekamo naše globoko sožalje.

V nedeljo imamo župnijski praznik, ker bomo imeli prvo sveto obhajilo. Naše ve-

selje bo kalilo majhno število prvoobhajancev. Samo 18 jih imamo. Upajmo, da bodo starši polagoma spoznali, kje je mesto za njihove otroke.

Korošci na Tržaškem

Za binkošti so nas posetili dragi koroški bratje. Nastopili so v Dolini, v Bazovici in v Trstu. Povsod so želi veliko priznanje in odobravanje za svoje nastope. Pevski zbor iz Sel in gojenke gospodinjskih šol so kar tekmovali, kdo se bo bolj postavil. Iz srca smo jim hvaležni za njihov obisk in jim kličemo: Na svidenje!

Peče pri Boljuncu

Na binkoštni ponedeljek se je Marijina cerkev na Pečah zopet napolnila. Mislili smo, da bo udeležba skromna, a smo se zmotili. V Bregu se prav čuti, kako je romarska cerkev na Pečah draga dobrim vernikom. Zopet smo prepevali in molili, kakor v domačih cerkvah sredi naših vasi ne prepevamo in ne molimo. Cerkev na Pečah je pač daleč proč od ropota in skrbi, tu je tako lepa božja narava in sveti mir, da ni čudno, če si človek tako rad zaželi oddiha pri tej staroslavni Marijini cerkvi.

Naslednja skupna služba božja na Pečah bo na dan Marijine matere sv. Ane v juliju. Do takrat bomo skušali z darovi romarjev, pripraviti novi kip sv. Ane, ki je na Pečah vedno imela svoje mesto kakor

se mnogi spominjate. Dobrim materam iz Riemann, Boršta, Boljunce in Doline lepo priporočamo, naj zberejo nekaj denarja med seboj, da bodo tako stroški hitro pokriti. Cerkev na Pečah je uboga, neopremljena in zato se nikar ne čudite tej javni prošnji, ampak vsak naj po svoje pomaga, da bo ta Marijina hiša vedno bolj lepa, urejena in tako vsem dokaz naše skrbi in ljubezni.

Zbirka za Marijanišče

Teden po binkoštni nedelji je kvaterni teden in se vrši poletna zbirka prispevkov za Marijanišče. V podeželskih župnijah so na binkošti razdelili kuverte, prihodnjo nedeljo (5. junija) pa se bodo zbirali prispevki. V mestnih župnijah se bo to vršilo dva tedna pozneje: 12. junija razdeljevanje kuvert, 19. junija pobiranje prispevkov.

V spomladanski zbirki za Marijanišče se je nabralo vsega skupaj 235.700 lir. Posamezne župnije so takole prispevale: v mestu: Sv. Anton 46.000 lir, Rojan 32.000, Škedenj 27.550, Sv. Vincenc 17.450, Sv. Ivan 17.270, Barkovlje 11.466, Sv. Jakob 7.700, Salezijanci 5.581, Sv. Ana 5.535. Podeželske župnije: Opčine 18.000, Sv. Križ 10.000, Dolina 9.500, Katinara 7.500, Repentabor 5.000, Boljunc 4.550, Boršt 3.750, Trebče 3.200, Kontovel 2.900, Stramar 750.

Pričakujemo še prispevke iz Bazovice, Mačkovelj, Riemann in Proseka.

Z GORIŠKEGA

ŽALNO PROSLAVO

v spomin vsem žrtvam zadnje vojne priredi SKPD v Gorici v Domu Brezmadežne v nedeljo 5. junija ob 8.30 zvečer.

Vstop prost. Pobirali se bodo prostovoljni prispevki za gradnjo dvorane Katoliškega doma.

Zbor zaupnikov SKS

Organizacija Slovenske katoliške skupnosti za Goriško se krepí in raste. To je pokazal drugi zbor zaupnikov, ki se je vršil preteklo nedeljo. Na dnevnem redu je bilo poročilo o političnem položaju in o delu, izvršenem od zadnjega zbora dalje. Iz tajnikovega poročila se je jasno videlo, da je delo za podrobno organizacijo skupin SKS lepo napredovalo. Vsi zbora-

valci so z veseljem vzeli na znanje to dejstvo.

Izvršila se je nato izvolitev novih članov za osrednji odbor. Kooptirani so bili že pred zborom trije delavni somišljeniki z dežele in iz mesta. Zbor zaupnikov je s tajnim glasovanjem soglasno potrdil te tri nove odbornike.

Na nedeljskem zboru smo sprejeli tudi program SKS, ki obsega načelne in praktične narodnopolitične, socialne in gospodarske točke.

Ob vsaki točki dnevnega reda je bila živahna debata, v katero so posegali vsi navzoči. To dokazuje, da se zaupniki SKS zavedajo važnosti političnega delovanja in da poznajo težka vprašanja, za rešitev katerih moramo delati.

Zbor je trajal tri polne ure, pa bi se še ne bil zaključil, da niso morali nekateri oditi zaradi avtobusnih in drugih zvez.

Razstava najmlajših

V soboto 28. maja je bila v prostorih Katoliške knjigarne odprta razstava risb dijakov nižje gimnazije in strokovne šole. Razstavljenih je 43 risb. Nekateri so prav zanimivi. Odkrivajo nam zagonetni otroški svet. Razstava bo odprta do 11. t. m.

Zaključek šolskega leta

V torek 31. maja je bil v Gorici uradni zaključek šol. leta s šolsko mašo v stolnici za vse štiri slove, srednje šole. Udeležili so se je dijaki, profesorji in tudi razni starši. Naslednji dan je bila šolska konferenca.

V soboto se redno začnejo sprejemni in drugi izpiti. Dijake, ki nimajo izpitov, čakajo sedaj počitnice do začetka meseca oktobra, torej štiri dobre mesece. Brez dvoma so take počitnice predolge, zato naj jih dijaki uporabijo za kako drugo koristno delo.

Stavke so se končale

Mesec maj je odnesel s sabo tudi željo po stavkah. Zadnji dan maja so namreč sklenili profesorji, da prenehajo s stavko in se vrnejo v šole, kjer so jih čakale zaključne konference ter izpiti. Ti se bodo zato povsod vršili normalno po šolskem urniku.

Tudi poldržavni uslužbenici pri INAM so prenehali stavkati istega dne. Ta stavka, ki je trajala skoro mesec dni, je prinesla precej nereda in nevolje med zavarovane delavce. Upajmo, da bo tudi tu kmalu zopet vse normalno teklo.

Števerjan

Kako je pri nas? Dela čez glavo. Težko je dobiti delovnih moči. Ako greš po grunatih, vidiš, da eni kosijo, drugi škropijo, ženske pa plezajo po čenjah, da si naberejo poln koš rdečega sadu in ga naslednje jutro odpeljejo na trg v mesto. Veliko čenjenj pa prodajo že na domu, saj se štandski trgovci kar lovijo po naših klanecih s svojimi novimi kamioni. Ubogi števerjanski kolon se čudi, kako da pridejo do teh dragih vozil, ko vedno jamrajo, da so na izgubi. Trgovci je trgovci. Toda malo bolj pošten in usmiljen do ubogega kolona bi lahko bil. Prave trgatve čenjenj še ni. Letos je vse bolj pozno. Okrog po-

lovce junija, ako nam vreme prizanes, jih bodo polni koši in takrat bomo priredili lep praznik čenjenj, ter vas že zdavabimo, da nas obiščete!

Te dni si je komisija za streljanje proti toči ogledala naše griče in doline in sklenila, da bodo postavili v našo občino 11 strelnih cevi in sicer tri na Jazbine, pri nas pa v Gabrski konec, v Ščedno, pri Aščevih, v Gmajno, pri Šketarju, na Valeršcu, v Škorjansko jamo in v Dvoru na »Glorjetu«. Jugoslovanski strokovnjak Reja pravi ob priliki strašne toče po jugoslovanskih Brdih, da tako streljanje razžene ledene oblake toče žele za par km od kraja streljanja. Morda je nas Števerjanec obvarovalo zadnje toče prav jugoslovanske streljanje!

Tekme dijakov

Preteklo soboto se je izpolnila naša dolga želja: udarili smo se na športnem polju zastopniki nižje gimnazije in strokovne šole. Prej smo se nekoliko bali strokovnjakov, ker smo vedeli, da so močni, sedaj pa se jih ne bojimo nič več, saj je zmaga v našem žepu.

Že pol ure pred igro si videl na Katerinjevem trgu zelo živahno vrvenje. Bili so dijaki obeh šol, ki so prišli navijati vsak za svoje. Točno ob štiri se je začelo tekmovalje pod vodstvom obeh profesorjev telovadbe, Kranerja in Jerkiča. Tri polne ure je trajal boj, ali zmagali smo. Mi iz nižje gimnazije smo potolkli strokovnjake. Glavni izidi so naslednji:

TEK NA 60 m: Kusič, n. g., 8,6; Ožbot, strok., 8,8. — SKOK V DALJAVO: Anselmi, n. g., 5,69 m; Kodermač, strok., 4,94. — SKOK V VIŠINO: Meshnig, strok., 1,40; Krušič, n. g., 1,35. — MET KROGLE: Tomsič, n. g., 10,47; Kovac, strok., 9,96. — MET DISKA: Kerpan, strok., 38,44; Devetak, strok., 33,34. — STAFETA: Anselmi, Krušič 13,3 sek.; Meshnig-Kodermač 13,5 sek. — MED DVEMA OGNJEMA: Nižja gimnazija 4 točke, strokovna šola 2 točki. — VLEČENJA VRVI: Nižja gimn. 4 točke; strokov. š. 2 točki.

Končno stanje: zmagala je nižja gimnazija, ki je nabrala skupno 68 točk, dočim je strokovna šola dobila 55 točk.

Ko poročamo svetu to vest, smo hvaležni obema gg. profesorjema, ki sta nas na te tekmovalje pripravila in nas na njem vodila.

Nižješole

Radio Trst A

Nedelja 5. 6. 1955: 10.00 Prenos naše iz tržaške stolnice. — 11.30 Vera in naš čas. — 12.00 Oddaja za najmlajše: Opeharjeni vrag. — 17.00 Poje Podgorski zbor. — 19.15 Tržaški obiski: Pogovor z Dr. Petrom Ogrižkom. — 20.30 Bellini: Mesecnica - 2. dej.

Ponedeljek: 12.55 Poje ženski duet. — 18.00 Delius Koncert za violino. — 19.15 Mamica pripoveduje. — 22.00 Književnost in umetnost: Italijansko slikarstvo.

Torek: 12.00 Kraji in ljudje: Don Bosco. — 18.00 Mozart: Koncert za flavto. — 19.15 Radijska univerza: Uvod v biologijo. — 20.30 Vaški kvintet. — 21.00 Radijski oder: Ivan Cankar: Hlapec.

Sreda: 12.00 Iz prirode: Kemija proti muham. — 13.30 Igra duo Harris-Primani. — 18.00 Elgar: Koncert za čelo. — 19.15 Zdravniški vedež. — 21.00 Predavanje: Demokratični in totalitarni socializem. II. nadaljevanje. — 21.15 Arnič: Koncert za violino. — 22.00 O skladatelju Mariju Kogojcu.

Četrtek: 9.00 Vaški kvintet. — 11.30 Naša mladina pred mikrofonom. — 14.30 Slovenski motivi. — 16.00 Otroška igrice: Kaznovana posmehljivost. — 16.30 Mandolinistični orkester. — 18.05 Lehar: Vesela vdova, opereta v 3 dej. — 21.00 Dramatizirana zgodba: Wilde: Iskreni prijatelj. — 22.00 Glasbeno predavanje.

Petek: 18.00 Bach: Koncert v E duru. — 18.30 Z začaran polje: Oče in sinovi. — 18.40 Ruske narodne pesmi. — 19.15 Šola in vzgoja: dr. Anton Kacin: Pogled na naše šolsko delo. — 21.00 Tržaški kulturni razgledi. — 21.15 Igra klavirski duo Demšar-Vraheč. — 22.00 Predavanje: Lawrence v pravi luči.

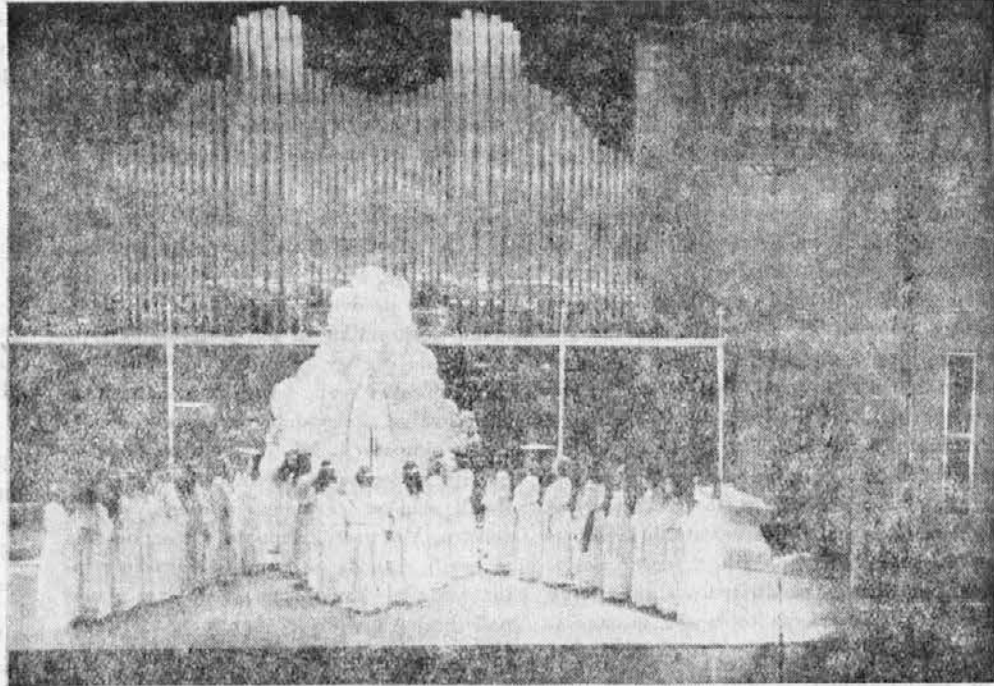
Sobota: 15.30 Pogovor z ženo. — 19.00 Arthur Rubinstein. — 19.15 Radijska univerza: Kako so stanovali stari Rimljani. — 22.15 Paganini: Koncert za violino.

Za vsak mm višine v širini enega stolpeca trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: Stanko Stančič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

BREZMADEŽNA V BAZOVICI

Zaradi negolovega vremena so koroški gostje nastopili z misterijem Brezmadežna v župnijski dvorani v Bazovici namesto na Opčinali, kot je bilo napovedano. O tej igri ter o lepem uspehu, ki ga je imela na Koroškem ob sklepu Marijinega leta, smo v K.G. že brali. Bazovci moramo potrditi, da je igra v resnici zelo bogate vsebine in da imajo rajanja in petje močne efekte posebno na odru v zaprti dvorani. Obisk je bil prav velik, kljub temu, da se je po televiziji in radiu oddajala ob isti uri tekma med Italijo in Jugoslavijo, ki je zelo zanimala naše bazovske športnike, in kljub temu da se je isti dan zvečer predvajal krasen film »Pavla« in se v pomočnih urah vršil v vasi še zamorski ples. Hvaležni smo Koroščem za njih obisk ter želimo, da bi še prišli kdaj v obiske.

ko nad njim — bi bil človek izgubljen! Izgubljen, ker mu je hudič vzel srce in omračil pamet!

»V vsakem človeku stanuje hudič — ti pravim — velik ali majhen, razvit ali nerazvit, zoprn ali prijeten.«

Tu se je oče Anastazij ustavil in se zamislil za nekaj minut; potem je dvignil glavo, začel govoriti počasneje; povedal je pogreške svoje mladosti s temi besedami:

»Tisti čas je bil hudič zmagovalac nad menoj. — Imel sem hudobno srce, hotel sem ponižati župnika v Bulgerju, najboljšega in najbolj svetega človeka, kar sem jih srečal v svojem življenju; — in stvar, ki me je delala še večjega grešnika, je, da on, dobra duša, ni niti najmanj poznal mojih slabih namenov, ni razumel moje notranje hudobije!

Vsi so mi govorili, da nosi orožje za pasom, on, duhovnik! Gotovo kot Albancev nosi orožje in bi ga v sili tudi porabil; saj so govorili, da je nekoga ubil. Bil je torej pristen Albancev, čeravno duhovnik in župnik. Ako se pomisli na njegov mirni značaj, je gotovo, da ni napravil tega sramotnega dejanja iz jeze ali vročkrvnosti. Bil je pač Albancev in kot tak je imel že

v krvi nagon, da z orožjem kaznuje krivico.

Stavil sem mu vprašanje: »Kaj misliš ti o nošenju in rabi orožja Albancev in o maščevanju?«

Stari župnik Bulgerja ni niti najmanj zardel; resno ko prej, je odgovoril:

»Jaz mislim, o dragi in prečastiti gospod, da je vse to huda rana, rak na zdravem telesu albanskega naroda. Rana, ki uničuje življenjsko moč nesrečnih Albancev! — Kar je še slabše, je, da je ta rana obena, skoraj naravna, da je ni mogoče omejiti. Drugi narodi so bolj srečni; imajo vlade, ki skrbijo za mir in varnost, ki se zanimajo za pravice vsakega državljanca, kaznujejo razbojnike in zločince, kaznujejo morilce. Vi imate vojske, orožnike, policijo, poboljševalnice, zapore, a mi nimamo nič. Namesto tega imamo samo stare stroge zakone naših prednikov, ki so potrdili pravilo: oko za oko, zob za zob. — Edini sodnik med nami je orožje; to pa pozna samo eno kazen, zato se večkrat zgodi, da prekorači meje pravice, postane nasilno ter nalaga ljudem težke krvave davke. — Pri vsem tem bi maščevanje še ne bilo tako slabo, pa se žalihog večkrat hudo zlorablja. Na primer, prav je, da se morilec

konča na enak način, s smrtjo; toda v slučaju, da morilec zbeži, ni prav, da se namesto njega ubije nedolžni brat, bratranec ali kdo drug. To ni prav, je greh ter bi se ne smelo dopustiti.«

»Lhulli sta že davno ugasli, pa nobeden od naju ni mislil, da bi ti dolgi votli palci spet napolnili s tobakom; ostali sta na strani, ker sva bila oba močno zatopljeni v pogovor. Med pripovedovanjem mi srce ni dalo miru; zdel sem se tako majhen proti temu starčku, vsaka njegova beseda je bila kakor zausnica za moj napuh. — Toda hudič je bil v meni, nisem se hotel vdati — v moji hudobiji sem mu stavil boleče vprašanje:

»Ti obsojaš nepotrebno krvno maščevanje — zakaj si pa ubil na trgu v Leshu tujega človeka? — Ti nisi imel pravice do maščevanja, ker dotični ti ni ubil očeta ali brata.«

To vprašanje je napravilo velik vtis na starčka, ki je vstal, se postavil pred mene, bled v obraz in trepetajoč; oči in ves obraz sta izražala veliko žalost. Dvakrat je odprl usta, da mi odgovori, pa jih je zopet zaprl. Prsa so se mu dvigala in padala; čez nekoliko trenutkov je dal ta odgovor: (Nadaljevanje)